

Bilaga 1 Hästnäringen i Sverige

Följande bilaga har enbart som syfte att ge en översiktlig bild av hästnäringen i Sverige av relevans för rapporten Hippcom Sweden och har inte ambitionen av att vara heltäckande.

Hästens betydelse för miljön och för landsbygdsutvecklingen är stor, bland annat för att hålla ett öppet landskap och som komplement till lantbruket. Socialt betyder hästen mycket, inte minst för funktionshindrade som använder hästen i rehabiliteringssyfte (Sveriges största handikappidrott). För barn och ungdomar betyder hästen och ridsporten aktivitet, i synnerhet för flickor.

Ridsporten är, näst efter fotbollen, Sveriges största idrott och har ca 500 000 utövare. Det är speciellt en ungdomssport och har på olika sätt stor betydelse för folkhälsan.

Hästen betyder alltså mycket för svensk ekonomi. Det handlar om en näring som inte bara är viktig för många människor, inte minst ungdomar, utan också skapar en omfattande ekonomisk aktivitet - och på så sätt ger stora positiva effekter för samhället i form av sysselsättning och skatteintäkter. För landsbygden betyder hästintresset på många håll att fler människor flyttar ut från städerna för att lättare kunna vara hästägare.

Hästsektorn har företrädare för sporten och avel men inte för näringen. t.ex. en branschorganisation, vilket kan ge en förklaring till den ojämna men ändå mångfacetterade bilden som skapas då man försöker skapa en helhet av aktiviteter med hästen i centrum.

Många regionala initiativ har tagits för att inrätta "nav för utvecklings- och kompetensfrågor", "hästcentra" m.m. ofta med en eller ett par centrala behov eller frågeställningar i centrum, ex hästturism, ridsporten, hästföretagande mm.

2.1 Häst i Skåne

Ca 13 procent av Sveriges hästar finns i Skåne (enligt SCB:s beräkningar), det gör länet till ett av Sveriges hästtätaste län, näst efter Västra Götalands län. Det finns också uppgifter om betydligt fler hästar i regionen, enligt en uträkning som ett av de större försäkringsbolagen gjort kan antalet vara hela 45 000 (Hästar och Bebyggelse, Länsstyrelsen) Det kan konstateras att under de senaste tio åren har antalet hästar ökat kraftigt. Hästen engagerar i dag en mängd människor på olika sätt.

Det allt större hästintresset påverkar samhället på många olika sätt. Hästintresset inverkar på bl a samhällsekonomin, folkhälsan, samhällsplaneringen, turismen, skolväsendet, miljön och den regionala utvecklingen i länet.

Skånes hästverksamheter bidrar till att hela landskapet hålls öppet och levande. Hästarna är lantbrukets fjärde största kund. Hästarna behöver bl. a. foder, betesmark, strömaterial och stallplatser och dessa behov blir en allt viktigare näringsmöjlighet för det skånska lantbruket.

Det allt större hästintresset ställer också nya krav på samhället. Ridning i skog och mark ökar och därmed också behovet av säkra och lämpliga ridleder och ridslingor. Nya krav ställs på trafik- och samhällsplanering.

Hästar och hästturism är också en viktig del av den skånska besöksnäringen.

Sammantaget ger Skånes hästar många människor en meningsfull fritid, motion, fysisk och psykisk friskvård och många närings- och arbetsmöjligheter.

2.2 Häst i Västra Götaland

Det finns många rapporter, utredningar och beskrivningar av hästbranschen. Då huvudsyftet med denna utredning inte är att ge en bild av det som är utan snarare det som kan bli görs här endast en översiktlig bild.

Listan på näringsverksamhet relaterad till hästar kan göras lång. Inackordering av hästar, turismföretag, ridskolor, travträning, uppfödning, utbildning och förmedling av hästar, foderföretag, företag som specialiserat sig på att bygga häststallar och hästtillbehör är några exempel från en växande sektor med många grenar. Bara inom hästturism finns cirka 500 företag.

Enligt Sveriges lantbruksuniversitets undersökning står hästnäringen för 0,34 procent av bruttonationalprodukten. Men om alla indirekta effekter räknas in är hästarnas del av vår totala ekonomi ännu större. Antalet hästar har ökat väsentligt under de senaste årtiondena. Parallellt med detta har användningen av hästen ändrat karaktär. Hästen är inte längre enbart ett djur på landsbygden utan finns nu även i mer tätortsnära miljöer. I lantbruket blir hästen en allt viktigare inkomstkälla. Hästens betydelse har också blivit allt viktigare ur andra perspektiv. Aktuell forskning visar t.ex. på hästens betydelse ur ett genusperspektiv. Hästen spelar även en viktig roll i flera avseenden när det gäller en hållbar miljö.

Professionaliseringsgraden varierar mellan olika delar av näringen. Hästnäringen är en bransch som letar efter sina former, det finns ett stort kunskapsbehov och en stark vilja till utveckling. De flesta företagare har goda kunskaper om hästen. Men hästnäringen har inte bara behov av god kompetens inom områden som har direkt beröring med hästen. Kunskap inom exempelvis ekonomi, juridik, marknadsföring och organisation utgör basen för att på ett framgångsrikt sätt kunna utveckla såväl gamla som nya företag. En utveckling av hästföretagandet, främst inom affärsutveckling och marknadsföring behövs. Satsningar för att öka kunskaperna inom dessa områden kan leda till att ännu fler vågar ta steget från hobbyverksamhet till näringsverksamhet.

Men det finns också exempel på "livsstilsföretagare" som "sadlat om" från andra karriärer. Många av dem är förmodligen duktiga företagare men saknar inte sällan kunskap om och erfarenhet av hästhållning. Detta gäller i hög grad även de nya djur- och markägarna som ökar i antal i takt med det ökande antalet hästar. De nyinflyttade landsbygdsborna har en mycket viktig roll i landsbygdsutvecklingen och i arbetet med miljö kvalitets målet ett rikt odlingslandskap.

Några av de organisationer som arbetar med och för olika delar av hästnäringen är (beskrivningarna av respektive organisation är deras egna):

AB Trav och Galopp (ATG) är hästsportens eget spelbolag. Spelet på hästar ger trav- och galoppsporten ekonomisk trygghet men är också viktigt för hela den svenska hästnäringen. ATG ägs av trav- och galoppsportens organisationer och hela överskottet av verksamheten går på olika sätt tillbaka till hästsportens. ATG arbetar också aktivt med spelansvar för att motverka de negativa konsekvenserna av spel. www.atg.se

Svenska Travsportens Centralförbund (STC) har till uppgift att organisera, leda och utveckla svensk travsport. Förbundet är även ett serviceorgan för travsällskapen, aktiva och intresserade samt är avelsorganisation och stamboks- och registerförande förening för de varmblodiga och kallblodiga travarraserna. www.travsport.se

Svensk Galopp (SG) är STC:s motsvarighet inom galoppsporten. SG är avelsorganisation samt stamboks- och registerförande förening för den engelska fullblodsrasen. www.galoppsport.se

Svenska Ridsportförbundet (SvRf) verkar för att främja ridning, körning och voltige som motion, folksport och tävlingsidrott. Förbundet företräder medlemmarna gentemot myndigheter, politiker och samhälle samt arbetar med framtidsfrågor, utbildning, råd och service. www.ridsport.se

Svenska Hästavelsförbundet (SH) är avelsorganisation för alla de hästraser som inte ryms inom ramen för STC och SG:s organisation. SH har 34 direktanslutna föreningar omfattande 30 raser. De flesta medlemsföreningarna är själva stamboks- och registerförande. Ändamålet med SH är att företräda medlemmarnas gemensamma intressen samt att främja kvaliteten och utvecklingen av den svenska hästaveln. www.svehast.se

Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) fungerar som ett samarbetsorgan för trav- galopp- och ridsport samt hästavel i Sverige. Organisationens uppgift är att främja hästhållningen i Sverige med särskild tonvikt på utbildning, veterinärmedicin, djurskydd, avel och uppfödning, verksamheter av intresse för hästnäringen som miljö- och IT-frågor samt att tillvarata svensk hästnäringens intressen på det näringspolitiska området. HNS har även ansvar för riksanslagningarna Flyinge, Strömsholm och Wången. Stiftelsen äger också ATG Hästklinikerna AB med 23 kliniker, Skara Hästsjukhus och Hovslagarskolani Skara. www.nshorse.se/cm

Lantbrukarnas riksförbund (LRF) är en intresseoch näringslivsorganisation för dem som äger eller brukar jord och skog. Affärer baserade på landets hästar utgör en stor och växande verksamhet i lantbruksföretag. LRF satsar därför på utbildning, avel, hästturism och hästsport och bidrar till att skapa förståelse mellan hästägare, markägare och ryttare både på riksplenet och regionalt. www.lrf.se